

Ovlivňují nás i dezinformace, kterým nevěříme. Stačí, že vyvolají pochybnosti, tvrdí expert Holý

irozhlas.cz/zpravy-domov/dezinformace-holy-valka-na-ukrajine_2208241829_cen

Lidé v Česku už vybrali přes čtyři miliardy korun na podporu okupované Ukrajiny. Vlna solidarity ale podle sociologů slábne a digitální prostor se plní ruskými dezinformacemi. „Je tam množina témat. Narativy dlouhodobé, které poukazují na zkaženost a neodvratný krach západní civilizace i narativy reagující na aktuální situaci. Nyní třeba ukazují na neschopnost vlády pomáhat českým lidem,“ říká expert na dezinformace Josef Holý.

Josef Holý, odborník na informační technologie, algoritmy a dezinformace |
Foto: Věra Luptáková | Zdroj: Český rozhlas

„Řada lidí si myslí, že za vším stojí Rusové. Tak to není. Rusové do jisté míry žijí v symbióze s informačním ekosystémem tvůrců a šířitelů dezinformací. Přinášejí nová témata, ale ta amplifikace a šíření je záležitost dalších lidí, které nemusí být přímo navázáni na Rusko,“ vysvětluje spoluautor podcastu Kanárci v síti.

▶ 0:00 / 25:39 — 🔊 ⋮

Přehrát

00:00 / 25:39

Josef Holý, odborník na informační technologie, algoritmy a dezinformace

Část lidí dezinformace šíří z vlastní vůle a ideového přesvědčení, protože jim věří. Další to ale dělají pro peníze a osobní prospěch.

„Před několika měsíci se bezpečnostním složkám na Slovensku podařilo natočit předávání peněz ruskými agenty slovenskému dezinformátorovi, který je typickým příkladem člověka v exekucích. Dezinformace měl šířit za pár stovek eur,“ uvádí Holý.

Zatímco v Česku se ruská propaganda snaží znevěrohodnit efektivitu protiruských sankcí a pozici vlády nebo Evropské unie, v zemích třetího světa se jí daří prosazovat i jinak neúspěšné narativy.

Například o tom, že Ukrajina je plná nacistů a ruská invaze byla nutná.

Válka o hodnoty

Podle Holého nás ovlivňuje už jen to, že jsme dezinformacím vystaveni opakovaně – v psychologii se tomu říká efekt pouhého vystavení.

„Sice nebudete věřit dezinformaci, její klíčové lži. Ale začnete pochybovat.“

Josef Holý

„Neznamená to, že začnete té dezinformaci věřit, ale nese s sebou kontext, který znevěrohodňuje nějakou západní instituci nebo hodnotu. A ve vašem chování či názorech nastane posun, kdy sice nebudete věřit té klíčové lži, ale bude tam pochybnost,“ podotýká.

Lidé, kteří sami konzumují nebo i přímo hlásají ruskou propagandu, paradoxně často věří velmi krkolomným konstrukcím, zároveň jsou ale velmi podezřívaví vůči tradičním informačním zdrojům.

Jde prý o důsledek dlouhodobé práce ruské propagandy, která například skrze řetězové maily už několik let šíří narativ, aby lidé nevěřili tradičním médiím. Útok na hodnoty je totiž jedním z hlavních cílů hybridní války.

„Po smrti Václava Havla jsme viděli, že z označení ‚pravdoláskař‘ se stal hanlivý výraz. Oni nám sem nemůžou tlačit, že Putin je skvělý, tomu věří opravdu jen hrstka lidí. Ale to, že systém, ve kterém žijeme, není zas tak dobrý a že by ho stálo za to radikálně změnit, tomu je bohužel řada lidí schopna uvěřit,“ uzavírá Holý.

Kdo může zajistit nápravu? Poslechněte si záznam celého rozhovoru v Interview Plus.